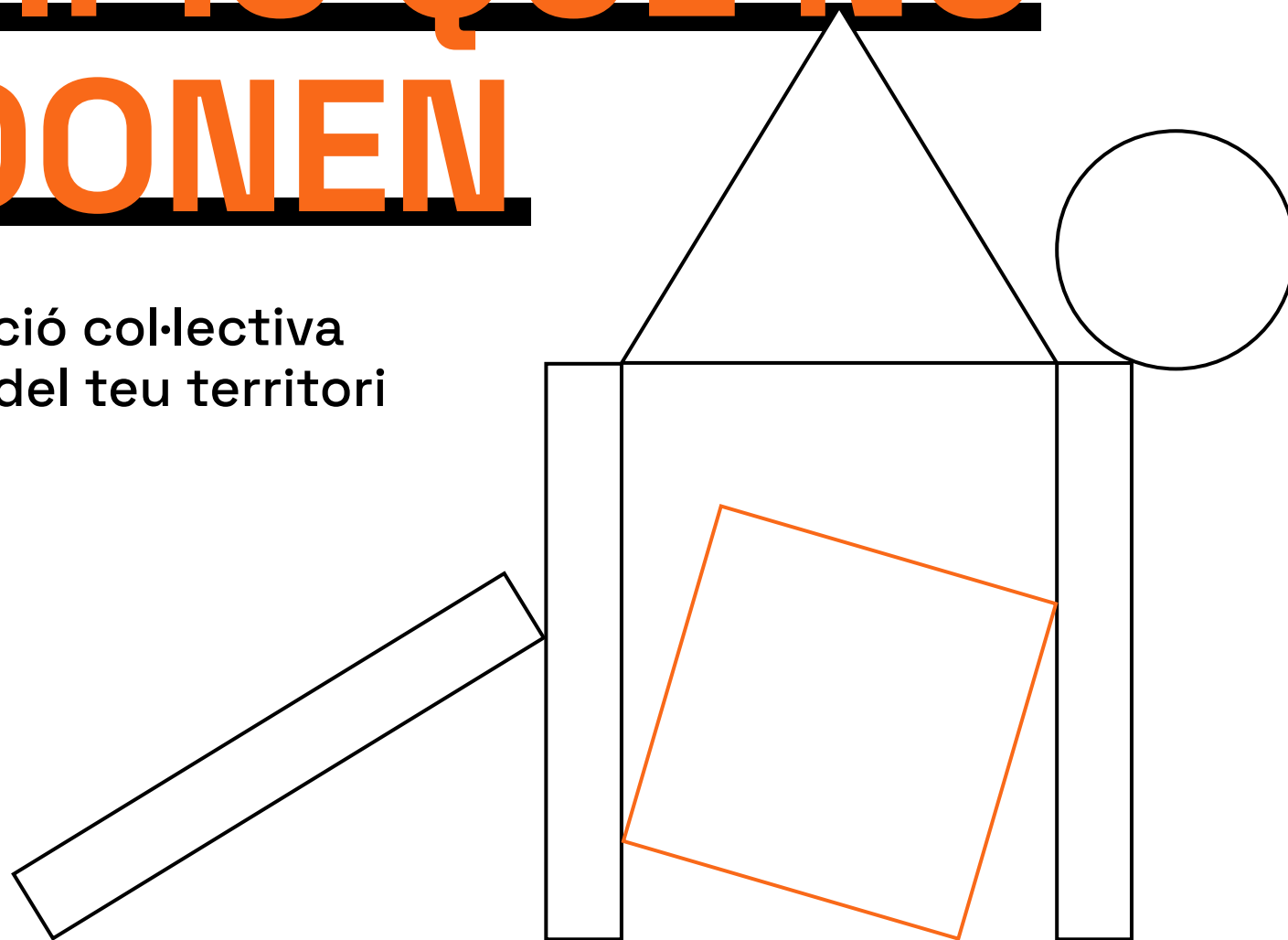

CONSTRUINT MUNICIPIIS QUE NO ABANDONEN

Programa de capacitatíó col·lectiva
per afrontar l'AEP des del teu territori

1. Presentació del programa	3
2. Objectius del programa	3
3. A qui va dirigit?	4
4. Modalitats de participació	4
5. Metodologia i estructura del programa [5 MÒDULS]	5
6. Calendari del programa i horaris	10
7. Inscripcions i contacte	11

1. PRESENTACIÓ DEL PROGRAMA

L'**abandonament escolar prematur (AEP)** és un fenomen que limita greument les oportunitats de futur dels joves i té un impacte negatiu en la cohesió social i el desenvolupament local. Malgrat les millores globals en el sistema educatiu, l'AEP es manté com un repte persistent a molts municipis, especialment en contextos de vulnerabilitat.

En aquest context, la Plataforma Zero Abandonament impulsa aquest programa per a ajuntaments que vulguin sumar-se a la Missió Zero Abandonament. La seva finalitat és generar espais d'aprenentatge entre iguals a partir de les experiències locals i comunitàries, que permetin compartir coneixement, inspirar accions concretes i consolidar una cultura col·laborativa i transformadora en la lluita contra l'abandonament escolar prematur.

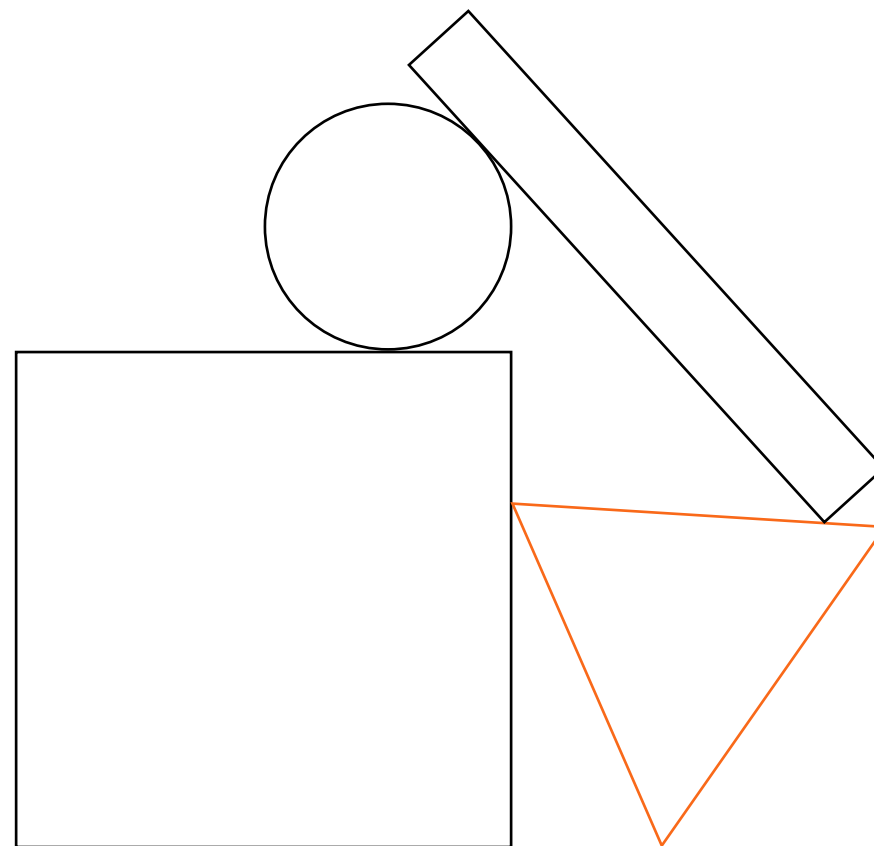
El programa es desplega al llarg de **quatre mòduls vivencials**, pensats com a **itineraris d'aprenentatge transformador**. Cada mòdul combina formats complementaris al voltant de tres espais que connecten la reflexió estratègica amb l'acció pràctica: un **espai de reflexió estratègica** amb veus referents per emmarcar el repte i inspirar a través d'experiències reals; un **laboratori col·lectiu** on experimentar, contrastar i construir coneixement entre municipis; i un **itinerari inspirador** a partir de la visita a territori per conèixer de prop iniciatives rellevants i els seus protagonistes. Aquesta metodologia afavoreix l'aprenentatge entre iguals, enforteix les aliances i impulsa la generació de respostes locals amb sentit i impacte.

2. OBJECTIUS DEL PROGRAMA

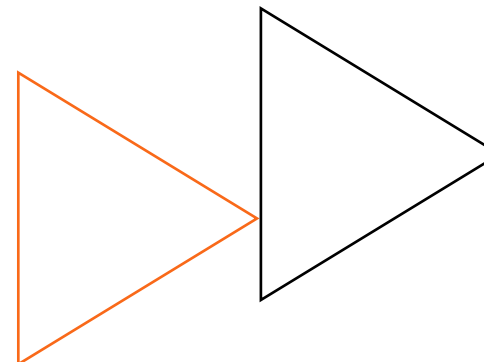
Dotar els equips municipals d'eines pràctiques, recursos útils i marcs de referència que inspirin, orientin i reforcin la seva capacitat per dissenyar i activar respostes locals rellevants, ambicioses i arrelades al territori per fer front a l'AEP. Com?

- **Oferint diferents espais de debat, reunió i aprenentatge.**
- **Fomentant l'aprenentatge entre iguals i la col·laboració entre municipis i agents socioeducatius.**
- **Proporcionant eines i recursos** per inspirar solucions locals i comunitàries contra l'abandonament escolar prematur.

3. A QUI VA DIRIGIT?

Adreçat especialment a equips tècnics i responsables polítics municipals que creuen en el poder de la col·laboració i l'aprenentatge compartit com a motor de canvi. Aquest programa s'orienta a aquells ajuntaments amb voluntat d'impulsar transformacions reals, de construir respostes arrelades al territori i de fer del seu municipi un espai on cap jove es quedi enrere.

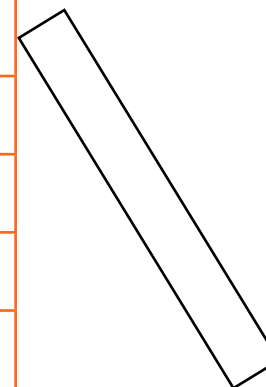
4. MODALITATS DE PARTICIPACIÓ

Per tal de garantir una experiència formativa enriquidora i accessible, el programa ofereix dues vies de participació pensades per adaptar-se a la realitat i al grau d'implicació dels diferents municipis:

- **Participació integral al programa com a equip municipal:** adreçada als ajuntaments que aposten per un compromís actiu amb el programa. Aquesta modalitat garanteix l'accés a totes les activitats formatives i pràctiques, incloses les visites a territori i l'assessorament expert, afavorint una immersió completa i sostinguda al llarg del recorregut.

- **Participació oberta a jornades específiques:** pensada per a tècnics i responsables municipals que vulguin aprofitar espais puntuals del programa per inspirar-se i connectar amb bones pràctiques. Aquesta modalitat està subjecta a la disponibilitat de places i l'aforament dels espais.

Característiques	Programa Integral	Programa Obert
Accés garantit a totes les activitats	✓ Si	✗ Dependrà de l'aforament
Nombre mínim de participants	2-3 persones	Cap requisit
Accés a espais d'aprenentatge col·lectius	✓ Si	✗ Dependrà de l'aforament
Accés a visites a territori	✓ Si	✗ Dependrà de l'aforament
Lliurament de guies i materials	✓ Si	✓ Si

5. METODOLOGIA I ESTRUCTURA DEL PROGRAMA

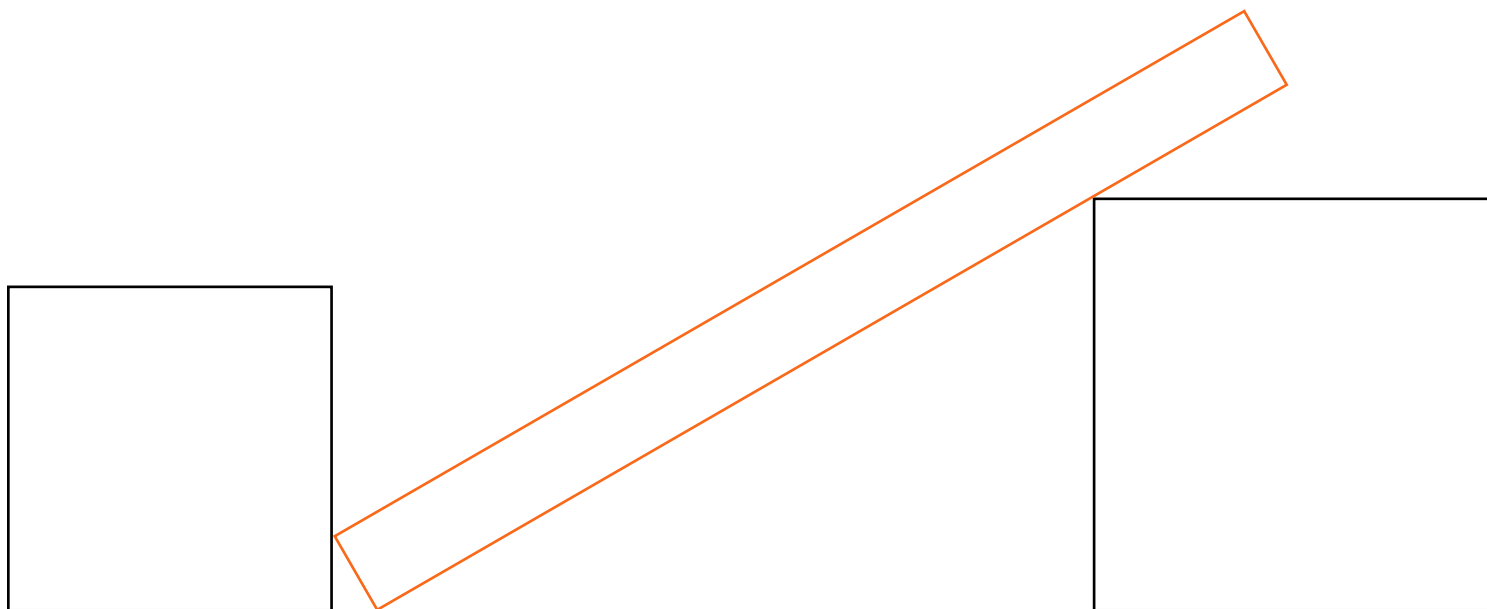

El programa s'articula en **4 mòduls intensius** dissenyats per oferir als ajuntaments una oportunitat real de reforçar el seu lideratge local i impulsar noves iniciatives per combatre l'AEP (Abandonament Escolar Prematur). Cada mòdul combina formats pensats per generar impacte i aplicabilitat immediata:

- Espais de debat i intercanvi amb expertes i municipis referents, per descobrir bones pràctiques que ja funcionen i poden ser adaptades a la realitat local.
- Laboratoris col·lectius, on compartir reptes i cocrear solucions amb altres equips municipals en clau de col·laboració.
- Visites a territori, per conèixer de primera mà iniciatives transformadores i inspirar noves línies d'acció des del municipi.

Aquest recorregut pretén activar idees, generar aliances i aportar eines pràctiques als equips locals per poder reduir l'AEP.

Les activitats de cada mòdul es realitzen en **dues sessions diferenciades**: una primera en format **jornada**, que concentra l'espai de reflexió estratègica i l'espai de laboratori aprenentatge col·lectiu; i una **segona** en forma d'itinerari Inspirador, amb una **visita a territori** per conèixer de prop experiències transformadores.

MÒDUL 1 | Aliances comunitàries contra l'abandonament escolar: de la inspiració a l'acció

L'acció comunitària és una palanca clau per prevenir i reduir l'AEP als municipis. **El treball comunitari aporta una resposta integral, coordinada i arrelada al territori** davant l'abandonament escolar prematur. Permet detectar precoçment els casos de risc, generar suports personalitzats i sostenibles, i construir xarxes d'acompanyament que impliquin escoles, serveis socials, entitats i famílies.

Aquest mòdul se centra en com activar el potencial de les aliances comunitàries com a motor de transformació per prevenir l'abandonament escolar prematur, posant en valor la seva capacitat per construir respostes compartides i sostenibles des del territori. Durant el mòdul es donarà a conèixer què funciona i com, mostrant casos concrets on la col·laboració entre administració local, entitats socials i comunitat educativa ha generat ecosistemes educatius cohesionats, compromesos i sostenibles. L'objectiu és que les persones participants puguin extreure aprenentatges transferibles i inspiració per actuar al seu propi territori.

Qüestions que ens plantejarem en aquest mòdul:

- 1- Quin paper poden jugar les aliances entre ajuntaments, entitats socials i la comunitat educativa per prevenir l'abandonament escolar?
- 2- Com podem passar de col·laboracions puntuals a ecosistemes comunitaris estables i compromesos amb l'èxit educatiu?
- 3- Què hem d'aprendre de les iniciatives que ja funcionen per replicar-les al nostre territori?

El mòdul s'iniciarà amb la jornada que contempla **l'espai de reflexió estratègica i laboratori col·lectiu**.

Espai de reflexió estratègica: Es presentarà les principals conclusions de la guia Comunitats que no abandonen: Acció social i comunitària contra l'abandonament escolar prematur: 15 pràctiques per la Inspir(Ac)ció, un recull d'idees de projectes impulsats des del territori. Les persones assistents rebran un exemplar en mà, com a eina de consulta i inspiració. Tot seguit, una taula rodona amb protagonistes d'algunes de les pràctiques destacades permetrà aprofundir en els aprenentatges, les condicions d'èxit i les claus per fer-les transferibles a altres realitats municipals.

Espai de laboratori col·lectiu: Convertirem la sala en un espai dinàmic i viu d'intercanvi a través d'una dinàmica de speed date. En petits grups, els ajuntaments tindran l'oportunitat de conèixer de prop una selecció de pràctiques col·laborades per entitats socials i governs locals. Cada trobada serà una finestra oberta a maneres concretes de fer front a l'AEP des de l'acció comunitària. Amb aquest format àgil i proper, volem que els participants surtin amb idees que il·lusionin, aprenentatges aplicables, aliances potencials i recursos tangibles per transformar la realitat del seu municipi.

Itinerari inspirador: Tindrà lloc al municipi de Manlleu, un referent en l'impuls de polítiques educatives locals per la igualtat d'oportunitats. Manlleu compta amb xarxes de treball, programes diversos, sistemes de detecció de la desafecció escolar, i iniciatives com l'Escola de Noves Oportunitats, entre d'altres que oferiran una visita d'alt valor inspirador.

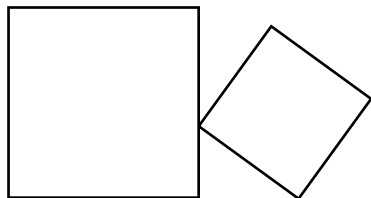
□ MÒDUL 2 | Orientar per no abandonar: xarxes comunitàries per a itineraris amb sentit

La lluita contra l'abandonament escolar prematur requereix una **implicació que va més enllà dels centres educatius**; és fonamental que **els municipis assumeixin un paper actiu en aquesta tasca**. Tasques com la detecció i prevenció de l'absentisme, així com l'orientació de l'alumnat, necessiten la col·laboració estreta entre escoles, famílies i serveis municipals. Aquest enfocament comunitari permet aprofitar el coneixement del territori i els recursos disponibles a nivell municipal, comarcal o provincial, ampliant així les oportunitats educatives dels joves. L'objectiu del mòdul és reflexionar sobre **com es pot promoure una orientació integral i holística**, capaç de connectar serveis, escoles i comunitats per guiar i sostenir els itineraris vitals dels joves amb sentit, continuïtat i equitat.

Aquest mòdul pretén, per tant, explorar com els municipis poden **desplegar estratègies d'orientació integrals, arrelades i accessibles** per a tots els joves. A partir de l'experiència de ciutats que han desenvolupat models d'orientació comunitària, ens preguntarem:

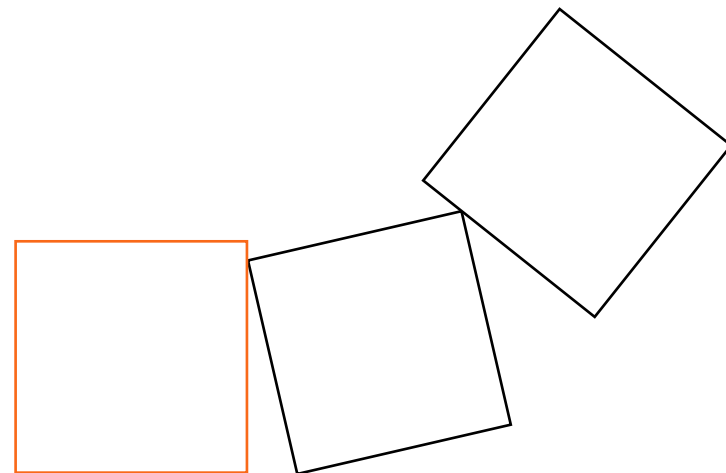
- 1- Quines condicions fan possible una orientació educativa i vocacional connectada amb les necessitats reals dels joves i els recursos del territori?
- 2- Com poden els municipis liderar o col·laborar xarxes d'orientació amb centres educatius, entitats i serveis?
- 3- De quina manera es pot garantir una orientació contínua al llarg dels itineraris vitals i formatius?

Espai de reflexió estratègica: Obrirem el mòdul amb una jornada que presentarà i analitzarà els èxits, aprenentatges i reptes futurs de diverses iniciatives municipals amb models d'orientació comunitària. Comptarem amb ponències breus i una taula rodona amb ciutats com Mataró, El Prat de Llobregat i Sabadell, que han impulsat models col·laboratius i sostenibles d'orientació des del territori.

Espai de laboratori col·lectiu: Un espai d'intercanvi i construcció col·lectiva on, a partir de les experiències presentades, els equips municipals podran identificar estratègies i recursos adaptables al seu propi context. El format permetrà aprofundir en elements clau com la coordinació entre serveis, el paper dels referents d'orientació o la personalització dels itineraris.

Itinerari inspirador: Visitarem els serveis d'orientació del Consorci d'Educació de Barcelona, on coneixerem de prop el model d'orientació de la ciutat, projectes concrets i l'oferta de programes d'acompanyament a joves en situació de risc d'AEP, com el programa Enginy.

△ **MÒDUL 3 | Un pla per la Missió Zero Abandonament:** **planificació estratègica per prevenir l'abandonament escolar**

Els plans estratègics són claus per fer un abordatge integral per la reducció de l'AEP i han de contemplar circuits eficients d'identificació i tractament de situacions de risc, en xarxes d'atenció amb la participació dels centres educatius (figures de tutorització orientació) i els EAPs, els serveis municipals i el teixit productiu del territori.

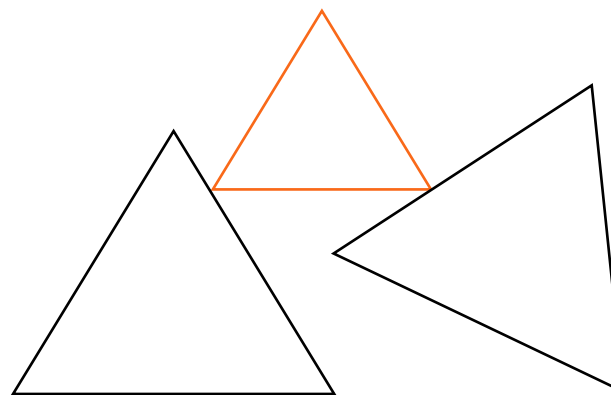
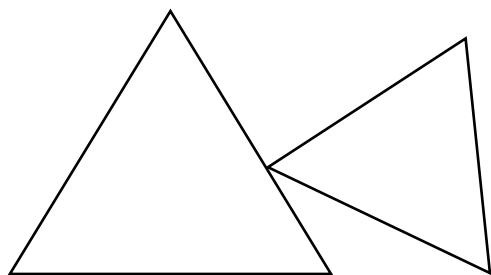
Aquest mòdul pretén **reforçar la capacitat dels municipis per impulsar estratègies sistemàtiques contra l'abandonament escolar**. La proposta és convidar a planificar no com a tràmit, sinó com a exercici de lideratge compartit, de visió a llarg termini i de compromís amb la igualtat d'oportunitats. El mòdul aportarà **eines i referents als municipis per dissenyar plans locals Zero Abandonament**. A través de la presentació de la nova guia de planificació estratègica de la PZA, plantejem les preguntes clau:

- 1- Quins són els elements essencials d'un pla local contra l'AEP?
- 2- Com es construeix una visió compartida amb els agents del territori?
- 3- Com poden les eines digitals facilitar el procés de planificació i acompanyament municipal?

Espai de reflexió estratègica: La jornada arrencarà amb la presentació de les conclusions de la **Guia de planificació estratègica municipal Zero Abandonament**, una eina per orientar el disseny d'estratègies locals ambicioses, realistes i col·laboratives. S'hi sumarà una taula rodona amb municipis que ja han començat a definir les seves pròpies estratègies i amb agents que han participat en el procés.

Espai de laboratori col·lectiu: Espai pràctic on els ajuntaments podran explorar les fases clau d'un procés de planificació estratègica i començar a identificar els seus propis reptes, objectius i línies d'actuació. S'hi treballarà en petits grups, amb suport de guies i facilitació experta.

Itinerari inspirador: Visitarem el municipi de **Castelldefels**, que compta amb un Pla d'Absentisme i Abandonament Escolar i una estratègia local amb múltiples projectes i accions orientades a la continuïtat educativa. Aquesta visita permetrà conèixer de prop com el municipi ha estructurat la seva resposta davant l'AEP, combinant planificació estratègica, treball en xarxa i acompanyament als joves en situació de risc.

○ **MÒDUL 4 | Articulant Xarxes que sostenen: un sistema de suport educatiu equitatiu i de qualitat que no deixi ningú enrere**

El mòdul vol aportar coneixement, criteris i exemples que permetin avançar cap a una autèntica estratègia municipal de suport educatiu, en coordinació amb els centres educatius, serveis externs i entitats del tercer sector, adreçada a garantir l'èxit educatiu i a mantenir la motivació de l'alumnat i el seu vincle amb els estudis.

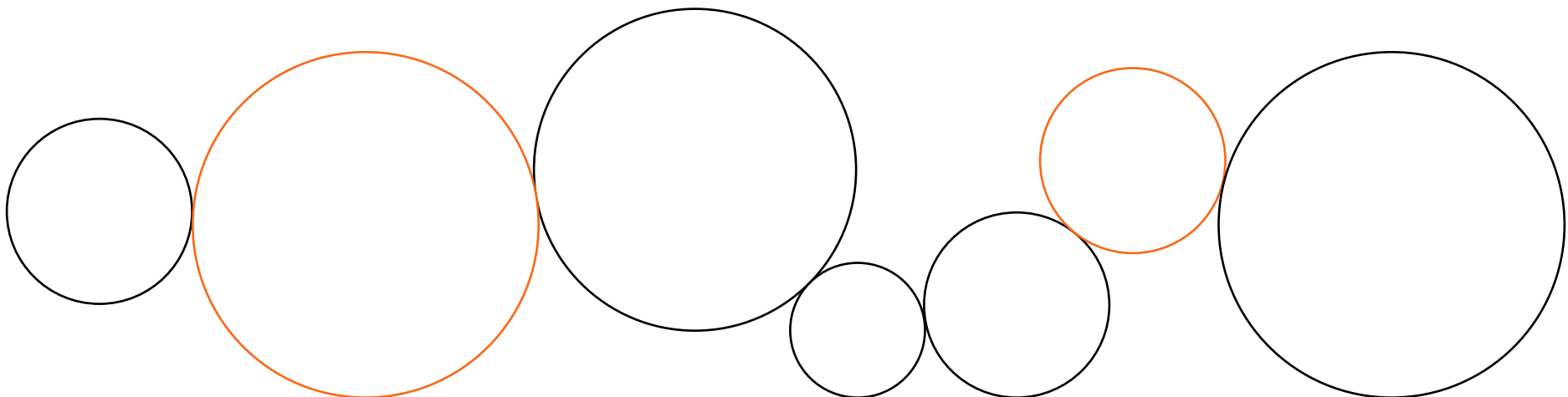
El mòdul posarà el focus en les iniciatives que, des de la proximitat i el treball en xarxa, ofereixen suport i acompanyament als joves en risc d'AEP. Des de projectes comunitaris fins a serveis municipals, explorarem:

- 1- Perquè i com articular una xarxa de suports educatius que corregeixi la desigualtat en les oportunitats d'aprenentatge? Amb qui hem de comptar?
- 2- Quines característiques contemplen els models de suport educatiu amb més impacte en l'èxit educatiu?
- 3- Quines condicions fan possible una resposta coordinada i sostinguda en el temps?

Espai de reflexió estratègica: Comptarem amb experts que ens ajudaran a analitzar les fortaleses i debilitats del suport educatiu actual, aportant criteris i orientacions per construir un sistema que promogui l'èxit educatiu dels infants i joves al territori.

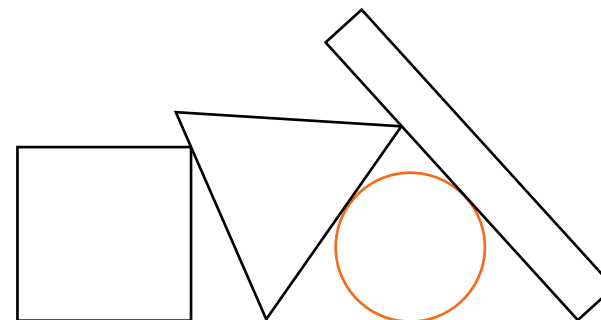
Espai de laboratori col·lectiu: Un espai per identificar buits o oportunitats del nostre territori (cobertura, complementarietat entre recursos, confiança entre agents de suport educatiu, etc) i definir propostes que ajudin a articular millor els recursos del territori. Inclou eines pràctiques i dinàmiques col·laboratives.

Itinerari inspirador: La visita es farà a un municipi amb un teixit comunitari fort i una aposta decidida pel suport educatiu des de la proximitat. Allà podrem veure com s'activen i connecten els diferents agents per prevenir l'abandonament i sostenir els joves en el seu camí.

6. CALENDARI DEL PROGRAMA I HORARIS

- El programa s'inicia al mes maig i finalitza al mes de desembre
- Les sessions es realitzen en horari de matí.
- Lloc: Hub Social, carrer Provença, 34, 08010 Barcelona

<u>Mòdul 1</u>	6 Maig 2025	- Aliances comunitàries contra l'abandonament escolar: de la inspiració a l'acció - Espai de reflexió estratègica - Espai de laboratori col·laboratiu
	Juny	- Itinerari inspirador: Manlleu, teixint oportunitats pel Zero Abandonament
<u>Mòdul 2</u>	7 Juliol 2025	- Orientar per no abandonar: xarxes comunitàries per a itineraris amb sentit - Espai de reflexió estratègica - Espai de laboratori col·laboratiu
	Setembre	- Itinerari inspirador: Engranatges per orientar. <i>El model comunitari d'orientació de Barcelona</i>
<u>Mòdul 3</u>	14 Octubre 2025	- Un pla per la Missió Zero Abandonament: planificació estratègica per prevenir l'abandonament escolar - Espai de reflexió estratègica - Espai de laboratori col·laboratiu
	Novembre	- Itinerari inspirador: Castelldefels, xarxa i visió
<u>Mòdul 4</u>	9 Desembre 2025	- Articulant Xarxes que sostenen: un sistema de suport educatiu equitatiu i de qualitat que no deixi ningú enrere - Espai de reflexió estratègica - Espai de laboratori col·laboratiu
	Desembre	- Itinerari inspirador: Visita a territori: per determinar

7. INSCRIPCIONS I CONTACTE

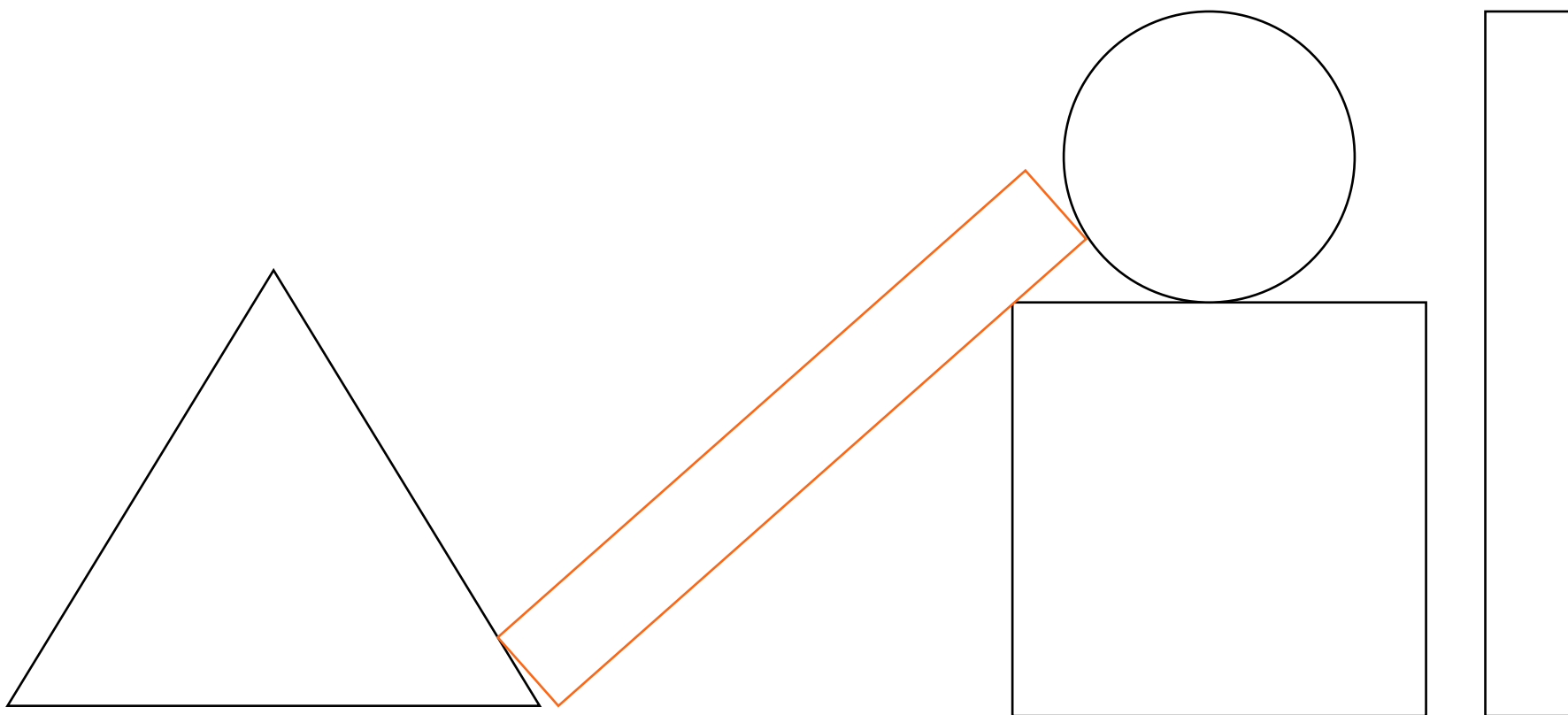

Modalitat integral del programa: els ajuntaments interessats poden inscriure's fins al **4 de maig** mitjançant [aquest formulari que trobareu aquí](#). Aquesta modalitat garanteix l'accés a totes les activitats del programa, incloent visites i assessorament expert.

Modalitat oberta a jornades específiques: la inscripció es farà de manera puntual quan s'obri la convocatòria de cada activitat. Aquesta opció està subjecta a l'aforament i la disponibilitat de places.

Per a més informació, contacteu amb: zeroabandonament@fundaciobofill.org o 639031620.

Transformeu el vostre municipi en un referent en la lluita contra l'abandonament escolar prematur!

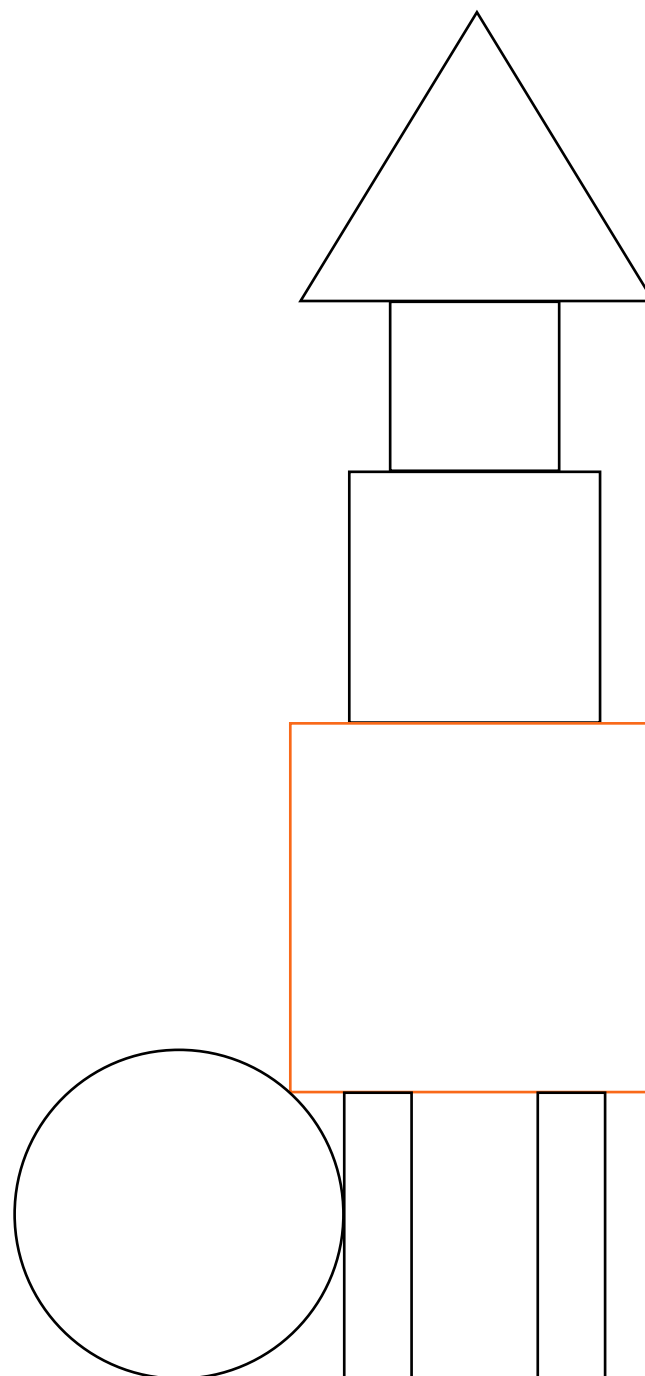

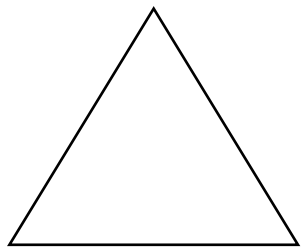
Direcció i continguts: **Rosalina Alcalde**
 Edició: **Fundació Bofill**
 Disseny: **Anythink**

© Fundació Bofill, 2025
 Girona, 34
 08010 Barcelona
fbofill@fundaciobofill.org
fundaciobofill.cat

Creiem que el coneixement s'ha de compartir.
 Per això fem servir una llicència Creative Commons
 Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0), llevat
 que en algun material indiquem el contrari. Us animem
 a copiar, redistribuir, remesclar o transformar i crear a
 partir del material per a qualsevol finalitat els continguts
 propis d'aquesta publicació, inclosa la comercial.
 Només us demanem que en reconegueu l'autoria
 de la creació original.

PLATAFORMA
ZERO
ABANDONAMENT

 **FUNDACIÓ
BOFILL**
Educació per canviar-ho tot

